

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Вікторія ГРАНОВСЬКА

«02» вересня 2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедрою

 Людмила СІМОНЦЕВА

Протокол засідання кафедри

Публічного управління, права та гуманітарних наук ХДАЕУ

від "29" серпня 2024 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державне регулювання закладів готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень вищої освіти

Освітня програма – Готельно-ресторанна справа

Спеціальність – 241 Готельно-ресторанна справа

Галузь знань – 24 Сфера обслуговування

Кропивницький - 2024

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Державне регулювання закладів готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Викладач	<i>Новікова М.М. доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук, к.ю.н., доцент</i>
Контактна інформація	0955509309 Новікова М.М.
Графік консультацій	Консультації online: Viber +, Zoom
Програма дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика курсу «Державне регулювання закладів готельно-ресторанного та туристичного бізнесу» та загально-правова характеристика господарських відносин. 2. Національні джерела державного регулювання надання послуг в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі 3. Міжнародно-правове регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. 4. Засоби державного регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. 5. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. 6. Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. 7. Правова характеристика статусу суб'єктів ГР і Т бізнесу. 8. Поняття зобов'язання, його сторони, забезпечення виконання, припинення та правові наслідки їх порушення. 9. Загальні положення про цивільно-правовий договір, його укладення, зміна та розірвання. 10. Особливості правового регулювання окремих видів договорів у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.
Мова викладання	Українська мова
1. Анотація курсу	
Анотація курсу	Дисципліна спрямована на отримання знань щодо правового забезпечення здійснення господарської діяльності у готельно-ресторанній та туристичній сфері, утвердження і підтримання правопорядку в господарському обороті.
Інформаційний пакет дисципліни	Веб-середовище Moodle
2. Мета та завдання курсу	
Мета викладання дисципліни	Мета дисципліни «Державне регулювання закладів готельно-ресторанного та туристичного бізнесу» полягає в тому, щоб сформувати у студентів комплексне розуміння механізмів, інструментів і методів державного регулювання та контролю в галузі гостинності і туризму. Вона також полягає у оволодінні сучасними інструментами пошуку нормативно-правових актів у сфері туризму, формуванні умінь аналізу впливу законодавчого забезпечення на ефективність роботи підприємств готельно-ресторанного і туристичного бізнесу

Завдання вивчення дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів знань про основні нормативно-правові акти, що регулюють діяльність готельного, ресторанного та туристичного бізнесу, а також про роль і функції державних органів у цій сфері; розвиток умінь оцінювати та аналізувати методи державного впливу на діяльність закладів готельно-ресторанного та туристичного бізнесу (ліцензування, сертифікація, стандартизація та інші форми нагляду; оволодіння студентами навичками застосування отриманих знань для забезпечення відповідності закладів вимогам державних стандартів, норм і регуляцій.
-------------------------------------	---

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру готельно-ресторанної справи
Загальні	ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні (фахові)	СК 3. Здатність планувати та здійснювати ресурсне забезпечення діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу СК 6. Здатність координувати та регулювати взаємовідносини з партнерами та споживачами.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 1. Розробляти і приймати ефективні рішення з питань розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики, забезпечувати їх реалізацію, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки їх впливу. ПРН 12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025 н.р.
Семестр	3

Курс	2
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	«Інновації в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі», «Філософія науки»
Постреквізити	Виробнича переддипломна практика, Виконання кваліфікаційної роботи та атестація здобувачів вищої освіти»

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3/90
Лекції	14 годин
Практичні / Семінарські	16 годин
Лабораторні	-
Самостійна робота	60 годин
Форма підсумкового контролю	екзамен

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Ноутбук, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, підсумковий контроль). Програма для створення презентацій Microsoft PowerPoint. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype тощо.
Обладнання	Настінна дошка, багатофункціональний телевізор рідкокристалічний S65UYD20D Smart, інструктивно-методичні матеріали.

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка доповідей, есе та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше. Проходження он-лайн вебінарів, курсів по тематиці дисципліни. Для успішного проходження курсу з даної навчальної дисципліни необхідно: - регулярне відвідування лекційних та семінарських занять, за винятком випадків відсутності з поважних
------------------------	---

	<p>причин;</p> <ul style="list-style-type: none"> - активна участь в обговоренні питань, що виносяться на лекційні, семінарські заняття; - своєчасне та якісне виконання завдань самостійної роботи; - пропущені заняття відпрацьовувати згідно з графіком консультацій викладача он-лайн
Політика щодо дедлайнів і перескладання	<p>Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на один бал нижче від загальної суми балів за конкретне заняття.</p>
Політика щодо відвідування	<p>Відвідування онлайн-занять є обов'язковим. У разі пропуску занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, повітряна тривога) студент повинен відпрацювати пропущений матеріал протягом двох тижнів з моменту повернення до навчання. Перед початком кожного онлайн-заняття студенти мають ознайомитися з темою та матеріалами практичної роботи, щоб активно брати участь у дискусіях та виконанні завдань.</p> <p>Правила поведінки під час онлайн-занять: Приєднуйтеся до заняття вчасно, щоб не порушувати його хід. Запізнення можуть заважати викладачеві та іншим студентам. Увімкнене відео є бажаним для підтримки візуального контакту та взаємодії. Мікрофон потрібно вимикати, коли ви не виступаєте, щоб уникнути фонових шумів. Під час обговорень та дискусій заохочується жвава, аргументована участь. Важливо виявляти повагу до думок інших учасників, а незгоду висловлювати у коректній та аргументованій формі.</p> <p>У разі оголошення повітряної тривоги під час онлайн-заняття пріоритетом є безпека студентів. Студенти повинні негайно перейти до найближчого укриття або безпечного місця. Пропущене заняття в такому випадку можна відпрацювати в узгоджений з викладачем час.</p> <p>Під час онлайн-занять слід дотримуватись принципів онлайн-етикету, а також забезпечити безпечне робоче середовище (ергономічне робоче місце, перерви між заняттями).</p>
Політика щодо виконання завдань	<p>Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять, виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни</p>

Академічна доброчесність

Обов'язкове дотримання здобувачем правил академічної доброчесності і чітке розуміння наслідків її порушення.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт заборонено.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять*	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лж	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1 ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ							
1-2	Л	Загальна характеристика курсу «Правове регулювання ГР і Т бізнесу» та загально-правова характеристика господарських відносин.	2				3
	ПР	Загальна характеристика курсу «Правове регулювання ГР і Т бізнесу» та загально-правова характеристика господарських відносин.		-	2		
	СР	Загальна характеристика курсу «Правове регулювання ГР і Т бізнесу» та загально-правова характеристика господарських відносин.				6	
3-4	Л	Національні джерела правового регулювання надання послуг в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі.					3
	ПР	Національні джерела правового регулювання надання послуг в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі		-	-		
	СР	Національні джерела правового регулювання надання послуг в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі				6	
5-6	Л	Міжнародно-правове регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.	2				3
	ПР	Міжнародно-правове регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.		-	2		
	СР	Міжнародно-правове регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.				6	
7-8	Л	Засоби держаного регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.	2				3
	ПР	Засоби держаного регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.		-	2		
	СР	Засоби держаного регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.				6	
9	Л	Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.	2				3
	ПР	Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.		-	2		
	СР	Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.				6	
	Л	Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.	-				

10	ПР	Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.		-	-		3
	СР	Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.				6	
ПК 3Ч 1	Підсумковий контроль змістової частини №1						16
ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ							
11-12	Л	Правова характеристика статусу суб'єктів ГР і Т бізнесу.	2				3
	ПР	Правова характеристика статусу суб'єктів ГР і Т бізнесу.		-	2		
	СР	Правова характеристика статусу суб'єктів ГР і Т бізнесу.				6	
13	Л	Поняття зобов'язання, його сторони, забезпечення виконання, припинення та правові наслідки їх порушення.	-				3
	ПР	Поняття зобов'язання, його сторони, забезпечення виконання, припинення та правові наслідки їх порушення.		-	2		
	СР	Поняття зобов'язання, його сторони, забезпечення виконання, припинення та правові наслідки їх порушення.				6	
14	Л	Загальні положення про цивільно-правовий договір, його укладення, зміна та розірвання.	2				3
	ПР	Загальні положення про цивільно-правовий договір, його укладення, зміна та розірвання.		-	2		
	СР	Загальні положення про цивільно-правовий договір, його укладення, зміна та розірвання.				6	
15	Л	Особливості правового регулювання окремих видів договорів у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.	2				3
	ПР	Особливості правового регулювання окремих видів договорів у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.		-	2		
	СР	Особливості правового регулювання окремих видів договорів у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.				6	
ПК 3Ч 2	Підсумковий контроль змістової частини №2						14
Сума			14	-	16	60	60

9. Форми і методи навчання

Лекція	<p>Словесні методи навчання: 1) пояснення: у формі коротких інформаційних блоків (інформаційно-повідомлювальне), надання практичних інструкцій (інструктивне-практичне) або спонукання до запитань і обговорення (пояснювально-спонукальне); 2) застосування різних типів лекцій, що легко адаптуються до онлайн-формату: вступна, тематична, оглядова, підсумкова)</p> <p><u>Наочні методи навчання:</u> 1) ілюстрування: використання слайдів, візуалізацій, діаграм та інфографіки для кращого розуміння матеріалу; 2) візуалізація через мультимедійні технології: демонстрація навчальних матеріалів із застосуванням спеціальних програм і додатків для інтерактивних схем або 3D-візуалізації (наприклад, для навчання візуально-орієнтованим темам).</p> <p><u>Особливості проведення онлайн-лекцій</u> проявляється у викладенні теоретичного матеріалу шляхом його розбивки на короткі, послідовні блоки з використанням опорного конспекту, доступного в електронному вигляді, що дозволить студентам орієнтуватися у структурі заняття. Важливою при проведенні онлайн-лекцій є візуальна підтримка через використання наочного матеріалу (презентації, графічні схеми та відеофрагменти) для підкріплення основних ідей і ключових понять.</p>
Практичні /Семінарські	Презентації, доповіді, есе, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, кейс-методи, роботи в малих групах, вирішення практичних завдань, тестів, перегляд коротких навчальних відео тощо.
Лабораторні	-
Самостійна робота	Підготовка презентацій, юридичний аналіз ситуацій (кейсів), виконання аналітичних, практичних завдань. Наукова робота (тезування, написання реферату, есе, участь у наукових конкурсах).

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Використовують наступні методи контролю: усний, письмовий, комбінований, дискусійний. Тестовий контроль, перевірка творчих завдань, оцінка за активність здобувачів на заняттях, тези виступів на конференціях, участь у конференціях, публікація статті та тез, створення презентацій, виконання та захист рефератів (доповідей), виконання та захист ІНДЗ.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Дві ПК ЗЧ передбачено за результатами вивчення тем розділу 1 і розділу 2. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю.
Підсумковий контроль
Форма проведення екзамену – електронна у формі тестування. Тестування складається з 40 питань. Кожне питання має чотири відповіді, одна з яких є вірною. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни (форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)												Підсумкова оцінка: екзамен		
Змістова частина 1						Змістова частина 2								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	ПК ЗЧ 1	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	ПК ЗЧ 2	екзамен		
Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 16	Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 14	Max 40	Max 100	

Оцінка з дисципліни за семестр, що виставляється у «Відомість обліку успішності» індивідуальний навчальний план (залікову книжку) здобувача складається з урахуванням результатів поточного, підсумкового контролю змістової частини й семестрового контролю і оформлюється: за національною системою, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS.

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

10. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. №436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22, Ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. №1798-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 6, Ст. 56.
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. 435-IV. *Голос України*. 2003. 12 березня.
5. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. № 755-IV. 2003. N 31-32. Ст. 263.
6. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. № 222-VIII. 2015. № 36. Ст. 229.
7. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06 лютого 2018 р. *Відомості Верховної Ради України*. № 2275-VIII. 2018. № 13. Ст. 69.
8. Про систему громадського здоров'я. Закон України від 06.09.2022 № 2573-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>
9. Про туризм: Закон України від 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 №1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
11. Про курорти : Закон України в редакція від 16.10.2020 № 124-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
12. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України в редакція від 03.07.2015 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text>
13. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.
15. Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР) : Наказ Мінагрополітики України від 01.10.2012 № 590. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.
16. Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 № 803. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/803-2009-%D0%BF>
17. Про затвердження Порядку доведення до споживачів інформації про вид об'єкта туристичної інфраструктури та його категорію : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.07.2013 № 470. URL: <https://bit.ly/3tsSGP7>
18. Деякі питання встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання

	<p>послуг з тимчасового розміщення (проживання): Наказ Мінінфраструктури від 17.11.2022 № 858. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1527-22#Text</p> <p>19. Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 № 297. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/297-2006-%D0%BF</p> <p>20. Про затвердження уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) за додержанням ліцензіатом Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності, та інших форм розпорядчих документів : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.09.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0101-19#Tex</p> <p>21. Глобальний етичний кодекс туризму від 01.10.1999 року. URL: https://www.kichakatours.co.ke/uk</p> <p>22. ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні . Класифікація готелів.</p> <p>23. ДСТУ 4268:2003 Послуги туристичні. Засоби розміщування.</p> <p>24. ДСТУ 4281:2004 Заклади ресторанного господарства. Класифікація.</p> <p>25. ДСТУ 4527:2006 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення.</p> <p>26. ДСТУ 3862:99 Ресторанне господарство. Терміни та визначення.</p>
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вінник, О. М. Господарське право в умовах цифровізації економіки : навч. посіб. / О. М. Вінник, О. В. Шаповалова. Київ, 2020. 314 с. 2. Господарське право : підручник / О. П. Подцерковний, В. Г. Олюха, О. О. Квасніцька [та ін.] ; за ред. О. П. Подцерковного. 4-те вид., доп. і перероб. Одеса: Фенікс, 2024. 584 с. 3. Правове регулювання туристичної діяльності: навчальна програма та методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів геолого-географічного факультету спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» / Тригуб В.І., Яворська В.В. Одеса : Одес. нац. ун-т імені І.І. Мечникова, 2023. 62 с. 4. Кібенко О., Пендак Сарбах А. Право товариств (company law): порівняльно-правовий аналіз acquis ЄС та законодавства України. Київ : Юстініан, 2018. 494 с. 5. Козирєва О. В. Господарське право: навч. посіб. / О.В. Козирєва, Т.А. Коляда; Нац. фармацевт. ун-т. Харків: Вид-во Іванченка І. С. 2019. 125 с. 6. Колесніченко А. С. Нормативно-правове регулювання та державна підтримка розвитку готельної індустрії як інституту туризму. Причорноморські економічні студії. Вип. 23. 2018. С. 37–42. 7. Мальська М.П., Пандяк І.Г. Готельний бізнес: теорія та практика : [підручник]. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 472 с. 8. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях: навч. посіб. – Київ: Право, 2019. 130 с.

**Інформаційні
ресурси**

1. Електронний архів-репозитарій наукових публікацій НПП та студентів Херсонського державного аграрно-економічного університету DSpace URL: <http://dspace.ksau.kherson.ua/>
2. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Законодавство України. URL: <https://ips.ligazakon.net/resource/legislation>
4. Право України. URL: <https://pravoua.com.ua/ua/>
5. Радник. Український юридичний портал. URL: <http://radnuk.info>.
6. Сайт Президента України. URL: <http://president.gov.ua>.
7. Судово-юридична газета. URL: <https://sud.ua/ru/news>
8. Українське право. URL: <https://ukrainepravo.com/>
9. Офіційний сайт АСЕАН. www.aseansec.org
10. Офіційний сайт БАГІ. URL: www.miga.org
11. Офіційний сайт Всесвітньої митної організації. URL: www.wcoomd.org.
12. Офіційний сайт ЄврАзЕС URL: www.evrazes.com